

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24—	v upravnemu prejemar:	K 22—
celo leto	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četr leta	6—	četr leta	550
na mesec	2—	na mesec	190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Državni zbor.

Dunaj, 24. oktobra.

Parlamentarni položaj kaže danes precej drugačne barve. Če zakulisne vesti ne varajo, je vprašanje rekonstrukcije kabineta in z njim ustvaritev velike češko-poljsko-nemške večine na ugodnem potu. Toda ne gre več le za provizorij, kakor ga je baron Gautsch prvotno namernaval, temveč za definitivno ureditev potom parlamentarnega kabinet in velikega delovnega programa. Poljaki so se od začetka protivili rekonstrukciji, iz katere naj bi izšel le nekoliko popravljen uradniški kabinet, temveč so poudarjali, da je zadnji čas najti trajne temelje, na katerih bi bilo omogočeno sodelovanje Čehov in Nemcev, ki bi pa tudi dopustili, da preide državna uprava v roke parlamentarcev. Tudi večina nemškega Nationalverbanda smatra tako rešitev za najugodnejšo in Čehi sami so ž njo bolj zadovoljni, kakor pa z uradniškim kabinetom. Baron Gautsch izjavlja, da sprejema tudi idejo parlamentarizacije kabineta, ako mu stranke dajo dovolj garancij, da hočejo ustvariti nekaj trajnega.

Jutri začnejo pod predsedstvom dr. Sylvestra konference med Čehi, Nemci in Poljaki, ki naj pokažejo v koliko je sodelovanje mogoče in ali so dani vsaj najnujnejši predpogoj za definitivno sanacijo parlamentarnih razmer. Težišče pa leži v posvetovanjih, ki se bodo vršila med češkimi in nemškimi parlamentarci, na kak način bi se naj odpravile vsaj največje osti češko-nemškega spora zlasti v kolikor jih je čutiti v parlamentu samem. Tu sem spada predvsem vprašanje rabe jezika pri državnih uradilih na Češkem.

Tri akcije se torej nahajajo spredno na parlamentarnem dnevnem redu. Pogajanja med Čehi in Nemci naj omogočijo sodelovanje obeh narodov v bodoči večini, konference zastopnikov poljskega, češkega in nemškega klubu naj doženejo v katerem obsegu in v kakšnem tempu je mogoče izvajati zbornični delovni program, posvetovanja z baronom Gautschem pa naj odločijo med alternativo uradniški ali parlamentarni kabinet.

Nad vse zanimivo je opažati Šusteršičev klub, ki se je po svoji takтиki zavolil v tako neugoden položaj, da ga dr. Šusteršič že dolgo ni doživel. Jugoslovanski klerikaleci so danes parlamentarno tako izolirani, kakor morda še nikoli — če bi smatrali g. dr. Šusteršiča le količkaj za zastopnika velikih teženj slovenskega ljudstva, bi to dejstvo morali obžalovati. Tako pa nam ne preostaja drugačna kakor to dejstvo, popolnoma hladno registrirati. V parlamentu se trdi, da pripravlja dr. Šusteršič že razne sitnosti in obstrukcijo.

Elsnerjev slučaj za takoj eklatant poskus nasilnega ponemčevanja sodnij, da je treba ta napad na jezikovno, oziroma narodno enakopravnost z vso energijo odpraviti. Zlasti smatralo Čehi nečuvni ljubljanski slučaj za nevaren prejude, ki bi mogel skoraj najti tudi v čeških deželih posnemalce. Elsnerjev ukaz je naenkrat postal principijalno vprašanje za vse prave slovenske stranke in ljubljanski deželnosodni predsednik.

Pred skoraj prazno zbornico se danes nadaljuje debata o italijanski fakulteti. Upalo se je, da bo morda že danes pričela razprava o proračunu, toda nobeni stranki se z delom preveč ne mudri, narobe čim dalje se odlaša proračunska debata, tim več je časa, da dozorevajo zakulisni načrti. Vsem je prav, da se bo tudi že jutri govorilo o laški visoki šoli.

Za Jugoslovane pa je bil današnji dan zanimiv že radi tega, ker sta se oglašili k besedi dva zastopnika, katerih izvajanja so že radi tega pozornosti vredna, ker je dr. Rybař govoril v imenu primorskih, zlasti pa tržaških Slovanov, dr. Smidala pa kot zastopnik jugoslovanske napredne demokratične stranke. Dr. Rybař se je v svojem govoru tudi dotaknil afere Elsner in med velikim odobravanjem Jugoslovjanov in Čehov označil ukaze ljubljanskega deželnosodnega predsednika kot najgrje nezakonitosti, ki so tim odurenejše, ker jih je zagrešil s odkritim, ki je poklican čuvati zakon in postavo. Govornik je pozval justičnega ministra, ki tako rad govoril o potrebi avtoritete in zakonitosti, naj zakonomognega uradnika poduti, da jamči člen 19. drž. osnovnega zakona narodno enakopravnost celo v javnem življenju — ljubljanski deželnosodni predsednik pa hoče kršiti pravice slovenskega jezika v privatnem občevanju podjetnih mu uradnikov!

Elsnerjeva afera v parlamentu.

Tajni ukazi ljubljanskega deželnosodnega predsednika Elsnerja, radi katerih je vložil poslanec dr. Ravnhar danes že drugo interpelacijo,

so razburili ne le napredne jugoslovanske poslance, temveč tudi Čehi. Tačkoj popoldne se je v slovenskih parlamentarnih krogih poudarjalo, da ta zadeva ne sme ostati zgolj lokalnega pomena, temveč, da gre v Elsnerjevem slučaju za takoj eklatant poskus nasilnega ponemčevanja sodnij, da je treba ta napad na jezikovno, oziroma narodno enakopravnost z vso energijo odpraviti. Zlasti smatralo Čehi nečuvni ljubljanski slučaj za nevaren prejude, ki bi mogel skoraj najti tudi v čeških deželih posnemalce. Elsnerjev ukaz je naenkrat postal principijalno vprašanje za vse prave slovenske stranke in ljubljanski deželnosodni predsednik.

Pred skoraj prazno zbornico se danes nadaljuje debata o italijanski fakulteti. Upalo se je, da bo morda že danes pričela razprava o proračunu, toda nobeni stranki se z delom preveč ne mudri, narobe čim dalje se odlaša proračunska debata, tim več je časa, da dozorevajo zakulisni načrti. Vsem je prav, da se bo tudi že jutri govorilo o laški visoki šoli.

Ogorčenje pa vzbuja med slovenskimi poslance popolna hladnost slovenskih klerikalcev. Med češkimi poslanci se smatra za naravnost neverjetno, da »Slovenec« o celi aferi ni niti besedice pisal in da se med klerikaleci ni našel niti eden, ki bi se bil zavzel za pravice slovenskega naroda in jezika.

Afera Elsner bo imela dve dobri posledice: poučila bo nemške šoviniste na jugu, da je struna krvic že prenapeta in prispevala bo v parlamentu k pravemu spoznaju slovenskega klerikalizma.

Skoraj smo g. Elsnerju hvaležni.

Ne verjamemo pa, da mu bo ta naša hvaležnost mogla nadomestiti bridle trenutke, ki ga še čakajo . . .

— Au glejte, — in padajo trume čan za dnem, trume ljudstva, v ono bede, ono neizprosno bedo — in tavaj odi v smradu in gnjilobi — kakor ta deca!

Kam bo šla?

In čemu vse to?

Ah — ni denarja! —

In vendar pelje zlata žila denarja po parketih in baržunib, in usipljejo se cekini po široki, bahati cesti.

In spet — umirajo duše gladne na lepoti, ker nimajo oči, zakaj, ni ga bilo, ki bi jih jim odprl.

Sam glad, mraz — in sama smrt . . . je bral gospod v leposlovenem listu, ki obriral s servijeto usta, in spet jedel dalje klobaso z zeljem . . .

IV.

Dvorana.

Predavatelj predava o nekem umrlem umetniku.

Hreščeca luč.

Dame: Klobuki — peresa — gibanje glav, šepetanje . . .

Gospodje: Kašljanje, motreči pogledi . . .

Predavatelj: . . . in v njegovi duši se je vzgala luč svetega ognja — in . . .

Gospoda v ospredju, gospodični tek. n.e.: »Pri nas je nova luč. Ah, ta elektrika — je za nič!«

Gospodična: »Kaj ne milostljiva!«

Predavatelj: »Tako je žrtvova!

V začetku današnje seje je podalj ministrski predsednik previdno stilizirvan odgovor na interpelacije radi italijansko-turške vojske.

V nadaljevanju debati o dalmatinskih železnicah je danes govoril dr. I. v e i ē.

V naslednjem podajemo poročilo o poteku seje:

Najprej je ministrski predsednik baron Gautsch odgovoril na interpelacijo zastranit italijansko-turške vojske. Postavil se je na popolnoma okretno stališče in zavrnil napade na Italijo. Z izjavo ministrskoga predsednika, je tudi »Slovenec« dobil zaušnico za njegove hujskarie na vojno.

Zbornica je potem razpravljala o italijanski fakulteti. Prvi je govoril italijanski socijalni demokrat Battasti, ki se je potegoval za italijansko stališče.

V velikem govoru je potem poslušal dr. Rybař načelno izjavil, da priznajo Jugoslavijani Italijanom pravico do lastnega vsečilišča in je pojasnil, da primorski Slovani ne morejo imeti simpatij do Italijanov, ker nastopajo Italijani bolj sovražno proti Slovanom, kakor proti nemškim nacionalcem. Govornik je pojasnil šolske razmere na Primorskem, omenil postopanje ljubljanskega deželnosodnega predsednika Elsnerja v aferi. Tudi češki radikalci so objavili dr. Ravnharju svojo najizzdajejošo pomoč in tako bo — upajno — govor. Elsner kmalu občutil posledice svoje poslušnosti napram »Volksrata«. V čeških krogih se smatra, da se tako težko kompromitirani funkcionari na svojem mestu ne more več vzdružati.

Ogorčenje pa vzbuja med slovenskimi poslance popolna hladnost slovenskih klerikalcev. Med češkimi poslanci se smatra za naravnost neverjetno, da »Slovenec« o celi aferi ni niti besedice pisal in da se med klerikaleci ni našel niti eden, ki bi se bil zavzel za pravice slovenskega naroda in jezika.

Afera Elsner bo imela dve dobri posledice: poučila bo nemške šoviniste na jugu, da je struna krvic že prenapeta in prispevala bo v parlamentu k pravemu spoznaju slovenskega klerikalizma.

Skoraj smo g. Elsnerju hvaležni. Ne verjamemo pa, da mu bo ta naša hvaležnost mogla nadomestiti bridle trenutke, ki ga še čakajo . . .

— Au glejte, — in padajo trume čan za dnem, trume ljudstva, v ono bede, ono neizprosno bedo — in tavaj odi v smradu in gnjilobi — kakor ta deca!

Kam bo šla?

In čemu vse to?

Ah — ni denarja! —

In vendar pelje zlata žila denarja po parketih in baržunib, in usipljejo se cekini po široki, bahati cesti.

In spet — umirajo duše gladne na lepoti, ker nimajo oči, zakaj, ni ga bilo, ki bi jih jim odprl.

Sam glad, mraz — in sama

smrt . . . je bral gospod v leposlovenem listu, ki obriral s servijeto usta, in spet jedel dalje klobaso z zeljem . . .

IV.

Dvorana.

Predavatelj predava o nekem umrlem umetniku.

Hreščeca luč.

Dame: Klobuki — peresa — gi-

banje glav, šepetanje . . .

Gospodje: Kašljanje, motreči po-

gledi . . .

Predavatelj: . . . in v njegovi

duši se je vzgala luč svetega ognja — in . . .

Gospoda v ospredju, gospodični tek. n.e.: »Pri nas je nova luč. Ah, ta elektrika — je za nič!«

Gospodična: »Kaj ne milostljiva!«

Predavatelj: »Pa hvaležni mu

bodimo. In zakličem mu: Slava!«

Gospoda: »Slava! Krasno je go-

voril!«

Gospodična: »Kaj ne, milost-

ljiva!«

Finita la commedia . . .

IV.

V.

»Koliko let ste že učiteljica, go-

sodična!«

»Pet let.«

»I. o. število.«

»Da — čisto lepo.«

»Pa ste vedno v hribih — ?«

V.

»In da je prav danes prišla —

sitična sitiha. In toliko je šlo. Ah ja . . . «

VI.

»Torej — klanjam se. Hvala lepa! —

»O prosim — čemu.«

»Ah tako izborno je bilo. Samo

vi imate kaj takega.«

»Malenkost. Sam

V Ameriko sta se nameravala vočarj izseliti Juro Tomac in Anton Marinec, prvi rojen 1891, drugi pa 1890 v Delničah. Mislila sta se izogniti vojaški suknji. A je jima na južnem kolodvoru službujoči nadstražnik Jakob Kržan še pravočasno preprečil nakano.

Delavsko gibanje. Včeraj se je v Ameriko odpeljalo 30 Hrvatov in 61 Slovencev, nazaj je pa prišlo 30 Hrvatov, iz Prusije se je pa pripeljalo 46 Hrvatov.

Najdenih je 7 ključev na železničnem obroču. Lastnik naj pride ponje na osrednjo policijsko stražnico.

Prosleta.

Iz gledališke pisarne. Jutri se poje prvič v sezoni B. Smetana komična opera v treh dejanjih »Prodana nevesta«. Predstava se vrši za par - abonente.

Deželno gledališče. Sappho. Tragedija v petih dejanjih. Spisal Franc Grillparzer. Poslovenil Alojzij Benkovič. Prva klasična drama v tej sezoni. Zakaj smo začeli ravnin s precejeno klasičnostjo Grillparzera, mi ne gre tako lahko v glavo. Toliko deklamacije ob tako bornem dejanju ne najdeš iz lepa. Osebe, kakor da govorite med seboj v samih monologih. Dramaturgov svinčnik bi bil lahko v tem oziru precej odpomogel — do devedete ure bi se bilo občinstvo dovolj naposlushalo. Vrhnu tega je pri nas ravno umetnost deklamacije tako znamljena, da stavi Sappho igralecem s svojim vzpetim sloganom zelo težke naloge; vseskozi mučno balansiranje med svečanostjo in banalnostjo, med naravnostjo in patosom. Zato ni čuda, ako pri predstavi, ki jo štejem vsekakor med uspehi, in bilo vse tako, kakor bi si že zelo rahločutno uho. Zveni po slovenski verz z odra, in še lepje bi lahko zvenel, samo da bi prišla s sistematičnim gojenjem vsa izrazita blagoglasnost naših vokalov do popolne veljave. Na tem Rhodu bo treba še plesati. — Ga. Danilova bi bila dobra Sappho, da je bilo v nji več mehkobe; že izpočetka je priporjala na oder preveč patetičnosti. Zakaj ni bilavbesedi takto mirna, kakor v kretnjih? Mestoma je samo sebe prekritčala; verze je sekala, nikarila. Zelo naraven in neprisiljen je bil g. Šimaček, zlasti v prvem dejanju min je tekel govor lahko in mehko. Vesel sem ga bil. Ištakalo gdž. Wintrove, ki je podala mlado Melitto z nežno naivnostjo in priprosto gracio. Zelo dober Rhamnes je bil g. Skrbinšek s svojo karakteristično masko. Gospes Horske drobni glasek pa nima še pravega slovenskega evanca, akcenti ji skakajo kakor ptičica - pastirčica. — V celoti je bila predstava zadovoljiva, tudi obisk ni bil prenapačen; to poslednje kaže, da je med občinstvom zanimanja in smisla za klasično drama — torej, Shakespeare, Molière, Tolstoj!

—č.

Slovenska narodna pesem. 15. t. m. je imel pod predsedstvom ravnatelja M. Hubada odsek za zbiranje narodnih pesmi sejo ter je sklenil odslej posvečene posebno pozornost onim slovenskim deželam, v katerih slovenske narodne pesmi še niso zbrane, tedaj Koroški in Goriški, ter izročili kritično izbiro, priznanim strokovnjakom. Zbirko, ki je zavarovana proti požaru, hrani »Glasbena Matica« in ima izbiro v rokah cesarski svetnik J. Franke. Odslej bodo honorirali samo tako gradivo, ki prinaša v vsakem oziru kaj novega. Kljub tej utestnitvi je v tekemočem letu do sedaj dospelo 784 pesmi, revidiranih in registriranih pesmi je kakih 7000 in v vseh 5 letih, odkar se pesni sistematicno nabirajo, je došlo 9007 pesmi, oziroma napevov.

Razne stvari.

* Nadvojvoda Ferdinand Karel. Cesar je že dovolil, da nadvojvoda Ferdinand Karel odloži vse svoje časti. Nadvojvoda bo, kakor hitro se razglasil cesarjev sklep, sprejel ime Ferdinand Karel Burg. Črtali ga bo

do iz liste članov gospoške zbornice in vitezov zlatega runa. Odložil bo tudi šaržo generalnega majorja in čast imetnika avstr.-ogrsk. in nemškega polka. Nadvojvoda se misli naseleti v Švici. Nadvojvoda je svojo prošnjo predložil cesarju že pred tremi tedni. Nadvojvoda ima le majhno privatno premoženje. Kakor hitro je izvedel, da cesar principijelno soglaša z njegovo odločitivijo, se je poročil z gospodčino Rozo Czuber v Švici, kjer sta se zdaj oba. »Bohemian« poroča, da so bivšega komornega predstojnika nadvojvođo Ferdinand Karla, barona Schleinitza, poklicali v aktivno službo k 1. tirolskemu lovskemu polku. Dvorni mojster nadvojvode je prevzel upravo gradu Rottenstein pri Meranu, ki je last nadvojvode. Dvori nadvojvode je že razpuščen, osobje pa upokojeno.

* Katoliško vseučilišče v Solnogradu. Kakor poročajo iz Solnograda, bo katoliško vseučilišče v Solnogradu otvorjeno že leta 1912., in sicer leta 1912. pravna fakulteta, l. 1913. pa filozofska fakulteta. Med tem časom bodo delali priprave za medicinsko fakulteto, ki se ima otvoriti leta 1915.

* Bančni uradnik — slepar. Pred tednom so v Brnu arretirali bančnega uradnika Kornfelda. Dokazali so mu, da je ogoljufal filialko »Kreditnega zavoda« v Lvovu za 65.000 kron.

* Morilec igralke Oginske. Kakor smo včeraj poročali, se je morilec igralke Oginske, dijak Lewicki, zstrupil z veronalom. Včeraj je Lewicki umrl.

* Ponesrečen atentat na saksonskega kralja. Ko se je dvorni vlak, s katerim se je vozil saksonski kralj Ferdinand Avgust k poroki nadvojvode Karelom Frana Josipa na Dunaj, pripeljal v postajo Mittelgrund, je zapazil želesniški čuvaj dva sumljiva individua. Opozoril je na nju orožnike, ki so ju arretirali. Našli so pri njih revolver, nabasan s šestimi patroni, ostro nabrušena dolga bodala, vetrice in ponarejene ključe. Sumijo, da sta nameravala izvršiti atentat na saksonskega kralja.

* Napad na društveni lokal. Iz Varšave poročajo, da je v ponedeljek zvečer napadlo več individuov lokal poljskega pekovskega društva. Usmrtili so tri društvene člane, ranili pa dva. Nato so zbežali.

* Prototip madžarskega župana. V Maros-Heviz se je jezik ondottni župan Albert Körössy, ker odvetnik dr. Vitus Szantho v pozni nočni uri ni hotel oditi iz kavarne, v kateri je bil župan. Župan je pustil na to odvetnika po orožniku arretirati in vkenčiti. Nato ga je toliko časa tolkel in svaval, da se je onesvestil. Naslednjega dne je prosil župan odvetnika za odpuščanje, toda ta ga je ovadil, nakar je župan odložil svojo župansko čast.

* Boj z roparji. V bližini postaje Abrantes na Portugalskem so vojaki iznenadili roparsko tolpo, ki so razkopalni želesniški tir, da bi vsled tem parvlak skočil s tira in da bi na to ropari oropali potnike. Prišlo je do kravavega boja med vojaki in roparji, ki so bili oboroženi s revolverji in puškami. Šele po dolgem času se je vojakom posrečilo, pognati v beg roparje. Trije banditi so bili usmrčeni. — Iz New-Yorka poročajo: V bližnji okolici Hudsona so hoteli policisti arretirati več hudodelcev, ki so jih že dolgo iskali. Komaj so pa vstonili v hišo, kjer so bili hudodelci, se je razletela dinamita bomba, ki jo je vrgel eden od hudodelcev. Več policijskih uradnikov in dva zločincia so bili ubiti, osem oseb pa je bilo težko ranjenih.

* Umetni polži. Na Francoskem so vinogradni polži jako prijavljena jed. Tako so prijavljeni, da jih je začelo že primanjkovati. Iz tega se je razvila zelo cetoča industrija. Ta dobavlja pariškim sladkosnedežem toliko polžev, kolikor jih potrebuje. Toda ti polži so ponarejeni razen polževe lupine. Te lupine prodajajo izdelovalcem polžev razni nabiralci eunji in drugih odpadkov. Dobro očiščene lupine se napolnijo z mehkim mačjim mesom, ki je prej s posebnim strojem zrezano v obliki vretena, da je moreno spraviti v lupino. Odprtina lupine

se zamaši s tekočo mastjo. Tajnost izdelovanja polžev je prišla med svetle po naključju. Neki delavec si je poskodoval prst v nekem stroju ter zatevhal odškodnino. Stvar je prišla pred sodišče, kjer se je prvič razkrilo delovanje teh tovarn za polže.

* Poskušen umor in samomor v avtomobilu. Kravata drama se je zgodila v nedeljo zvečer ob devetih v Parizu na Boulevard Boissouinere. V nekem avtomobilu, ki je vozil z največjo hitrostjo, sta drug za drugim počila dva revolverska strela. Ko je šofer ustavil avtomobil, so dobili v avtomobilu nekega mladega, elegantno oblečenega moža s strehom v seneh mrtvega, kakor tudi mlado domo s težko poškodbo v prsih. Damo so prenesli v bolnišnico. Ko se je zavedla, je izpovedala, da je bil mrtvec uradnik v kolonialnem ministru, z imenom Houpt, ona pa da se inenjuje Jeanette Vuilméau in izvirja iz tako ugledne družine. Kratek čas je bila zaročena s Houptom. O motivih, ki so dovedli njenega zaročenca do tega čina, ni hotela ničesar izpodobavljata.

* Italijani in Turki so že edini, da je rumena voljna jedilna mast »Ceres« v kockah nedosežna mast za pescivo; pusti se dobro mešati, močna jedila pa dobe po nji fin okus po orehih ter jo tudi najslabši želodec lahko prebavlja.

Vabilo

shod

ki ga priredi

Napredno politično in gospodarsko društvo za poljanski okraj

v četrtek, dne 26. oktobra 1911
ob 8. uri zvečer v gostilni pri
Turku, Streliška ulica.

Na shodu bosta govorila g. kan-

dlat Ribnikar in g. dež. posl. dr.

K. Triller.

Obilega obiska prosi

čebor.

škega ministra. Interpelacijo je podal poslanec dr. Ravnhar na prednjo trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani.

Inicijativni predlog dr. Ravnharja.

Dunaj, 25. oktobra. Poslanec dr. Ravnhar je podal v današnji seji inicijativni predlog, da naj se Novo mesto uvrsti v III. razred aktivitetnih doklad, ter je svoj predlog podkrepil s tehničnimi statističnimi podatki. Tako je dokazal med drugim, da so stanovanja in živila v Novem mestu deloma celo dražja kakor v Ljubljani. Zelo značilno je, da se niti en klerikalni poslanec ne zavzema za taka vprašanja naših mest in da se morejo slovenski meščani obračati v svojih težnjah vedno le na edinega naprednega poslanca.

Italijanska pravna fakulteta.

Dunaj, 25. oktobra. Razprava o italijanski pravni fakulteti je bila danes končana in predloga kot vladna predloga brez glasovanja odkazana odsekui. Izmed priglašenih govornikov sta govorila še poslanec Toboljka in Kolesa. Nato je bila debata zaključena. Kot generalna govornika sta govorila poslanec de Gasperi kot prgovornik, kot contra govornik pa Wastian, ki se je zaletaval tudi v slovenske zahteve po lastnem vseučilišču v dovolj znanem tonu, kakršnega imajo »Deutsche Stimmen«. Wastian se je v svojem govoru tudi nesmrtno blamiral. Začel je z zadnjim vseučiliščnim shodom v Ljubljani ter dokazoval, da so habilitacije slovenskih docentov na praskem vseučilišču nezakonite, ker je tam češki jezik postavno določen kot predavalni jezik. (Smeh med slovenskimi poslanci). Slovenski poslanci so ga moralni podučiti, da slovenski docenti seveda predavajo v češkem jeziku in da gre Slovencev samo za to, da kolikor nogoče veliko slovenskih dijakov in docentov koncentrirajo na eni univerzi. Sledili so na to zelo številni dejanski popravki. Sijajno je poslanec Rybar odgovoril na izvajanja italijanskih poslancev o razmerah v Trstu, ter pohjal točko za točko njih izvajanja tako precizno, da so mnogočtevili zbrani slovanski poslanci sledili z njavečjo pozornostjo in odobravanjem.

Elsner.

Dunaj, 25. oktobra. Na koncu današnje seje pride na vrsto vpravljane poslanca dr. Ravnharja na ministarskega predsednika glede predsednika doželnega sodišča v Ljubljani Elsnerju. Vsi češki poslanci bodo stali ob strani dr. Ravnharja ter bodo posegli, če bo treba tudi sami vmes.

Nemški »National - Verband«.

Dunaj, 25. oktobra. Danes ob 2. popoldne ima predsedstvo nemškega »National - Verbanda« z ministarskim predsednikom Gantschem konferenco, v kateri se bo razpravljalo tudi o rekonstrukciji kabineta. Tej konferenci pripisujejo politični krog večno važnost.

Cesar prehlajen.

Dunaj, 25. oktobra. Cesar, ki se je rahlo prehladil je današnjo noč dobro prespal ter vstal ob navadni uri. Ob 8. je imel vojaške avdijence, privatne avdijence pa so bile odpovedane.

Demisija bana dr. Tomašiča.

Budimpešta, 25. oktobra. Demisija bana dr. Tomašiča ni bila sprejetja. Ban je dobil posebno kraljevo pismo, ki ga potrjuje v uradu. V opozicionalnih krogih kroži vest, da je bila odklonitev le navidezna, in da se je hotel ogrski ministarski predsednik le salvirati. Sicer pa bo ban v najbližnjem času ponovil svojo prošnjo za demisijo in bo takrat njegova demisija sprejeta.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 25. oktobra. Spravna pogajanja med vladnimi strankami in opozicijo so se popolnoma ponesrečila. Vladne stranke bodo začele sedaj neizprosen boj proti obstrukciji.

Na Balkanu vre.

Carigrad, 25. oktobra. Iz turških političnih krogov poročajo, da je v

kratkem pričakovati mobilizacijo bolgarske armade. Na bolgarskem vre in je dobila vojna stranka že nad-vlado. Mir na Balkanu je resno ogrožen. Ta vest zasluži tem več pozornosti, ker prihaja iz carigradskih političnih krovov.

Jasnaja Poljana.

Petrograd, 25. oktobra. Ruski finančni minister je nasvetoval v ministarskem svetu, da naj država kupi Jasnajo Poljano.

Revolucija na Kitajskem.

New York, 25. oktobra. Podkralj v Kantunu roti kitajsko vlado, da naj sklene z revolucionarji mir, da vsaj deloma vzdrži sedanje razmere na Kitajskem.

Peking, 25. oktobra. Revolucionarji povsod zelo napredujejo. Meščanska vojna je neobična. Vodja kitajskih revolucionarjev Sun-Fat-Sen je v nekem govoru izjavil, da je z vso gotovijo pričakovati, da zmagajo revolucionarji in preženejo dinastijo Mandžu.

Italijansko-turška vojna.

Italijanski podaniki v Turčiji.

Solun, 25. oktobra. Turska vlada je izdala naredbo, da smejo Italijani, ki v gotovem roku prilglase, da so podaniki Turčije, nemoteno izvrševati svoj poklic. Kdor pa bi v tem roku ne prilglasil svojega podanštva, bo brez ugovora izgnan.

Carigrad, 25. oktobra. Vali iz Janine poroča, da so vsi Italijani zapustili mesto, samo italijanski konzul in nekaj privatnih oseb je ostalo še v mestu.

Gospodarstvo.

* Svarilo pred zakotnimi razstavami. Kakor se je stalni avstrijski razstavni komisiji na Dunaju vnovič naznilo, skušajo razstavni agenti na Dunaju pridobivati tvrdke, da razstavijo na dvomljivih razstavah v inozemstvu. Komisija porablja to priliko, da ponovno opozarja na to, da je v interesu razstavljalev, udeležiti se razstavnih podjetij le tedaj, ako so se pri svojih pristojnih industrijskih ali trgovskih korporacijah prepričali o solidnosti dotočnih podjetij.

* Pozor na inozemske razstave! Trgovci, industrijali in obrtniki se nujno pozivljajo, da se o vsaki razstavi poprej informirajo pri trgovci in obrtni zbornici, predno se odločijo razstaviti na njej.

* O neki »međunarodni« zakotni razstavi v Rimu dobe interesente važne zaupne informacije v pisarni trgovske in obrtni zbornice v Ljubljani.

<h

Umrli so v Ljubljani:

Dne 19. oktobra: Ana Lužar, žena c. kr. fin. komisarja, 41 let, Turjaški trg 8. — Ana Fajdija, hči mizarskega mojstra in posestnika, 21 let, Sv. Petra cesta 19. — Henrik Ručman, sin učitnikarice, 10 let, Radeckega cesta 11. — Marija Glavič, strežnica, 54 let, Radeckega cesta 11.

Dne 22. oktobra: Alojzija Miheč, trgovčeva vdova, 79 let, Rimská cesta 7. — Nada Avbelj, rejenka, 1 mesec, Poljanska cesta 49.

Dne 23. oktobra: Uršula Kos, vdova železniškega sprevodnika, 76 let, Sv. Petra cesta 14.

V deželnih bolnicah:

Dne 18. oktobra: Rudolf Pogorelec, občinski ubožec, 26 let. — Michael Korenčič, nizarijev sin, 8 let.

Dne 19. oktobra: Doroteja Šelan, poljska dñinaria, 70 let.

Dne 21. oktobra: Tomaž Mihevc, dñinar, 30 let. — Apolonija Kobilca, rejenka, 2 dni.

Dne 22. oktobra: Hermina Pavlič, dñinarjeva hči, 9 let. — Marija Bebevec, posestnikova hči, 6 let. — Alfonz Schöber, zasebnik, 50 let.

Ceno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletji dobro znanega, pristnega "Mollovega Seidlitz-praška", ki se dobí za nizko ceno, in katere vpliva najbolj trajno na sve težkoče prebavljanja. Originalna škatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpoljuja ta pršak vsak dan lekarnar A. Moll, c. in kr. dvorni zalogatelj na Dunaju, Tuchlauben 9. V letnih karnah na deželi je izrecno zahtevati Mollov preparat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom.

Išem službo trafikanfinje

ali kako drugo primerno mesto. Prijazne ponudbe pod "Trafika" na upravnštvo »Slov. Naroda«. 3653

Gobe. Na račun angleške eksportne trgovine kupujemo vseko množino posušenih gob po kakovosti od 10-12 K za kilo loco železnica Ljubljana. — Ponudbe pod "Pungji" posredujete, Milan.

Odda se zaradi bolezni in družinskih razmer takoj v najem pod ugodnimi 3628 pogoji stara, dobro idoča

gostilna

v ugodnem kraju na Kranjskem. Kje, pove upravnštvo »Slov. Naroda«.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!
Albert Feldstein
Radeckega cesta 12,
vlijudno priporoča svojo 3166
knjigoveznico.

Novo pritlično hišo

davka prosto, v predmestju Ljubljane prodam za 8000 K

Ali pa oddam za stanovanje. Pri hiši je 300 seženjev sveta. Ponudbe je poslati pod 3655

Vintgar poštno ležeče, Ljubljana.

Zelo priporočljivo je da se pregleda pred nakupom raznovrstnih porabnih in darilnih predmetov moj bogato ilustrovani glavni katalog z ca 4000 slikami, katerega pošljem na zahtevo vsakomur zastonj in poštne prosto.

C. in kr. dvorni dobavitelj
Jan Konrad, Mesična ulica 1168, Češko

Reionijalna, veletrgovina ite perfektnega

korespondenta

za nemški, slovenski in po mogočnosti italijanski jezik. Prednost imajo te stroke vešči.

Ponudbe pod "Veletrgovina"
Trst, poste restante. 3650

Dr. E. Gallatia
ordinira zopet.

Proti prahajem, luskinam
in izpadanju las

deluje najboljše priznana

Tadpo-ch nio tinctura
za lase

atera okreće lase, odstranjuje luseke in preprečuje izpadanje las. Iste deluje z navodom 1 krcno. Razpoljuja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zeloga vseh prekušenih zdravil, medic. mil., medicinal. vin., špecialiteti, najfinješi parfumov, kirurgičkih obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarstvo Milana Leusteka v Ljubljani. Reslava cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega

ibli. mostu 169. V tej lekarstvi dobijo zdravila tudi članji bolniških blagajn južne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

Meteorologično poročilo.

Vrhna nad morjem 306-2 Srednji zračni tlak 30.76 mm

Delniška glavnica K 8,000,000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnico v Sploštu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vioge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od due vioge po čistih

Srednja včerajšnja temperatura 10-11°,

dorn. 8-9°. Padavinu v 24 urah 66-4° mm.

Tiskarskega strojnika sprejme

"Nar. tiskarna" v Ljubljani.

Prodaja za razne 3651

sobna oprava

Tržaška cesta št. 4.

Prospekti znotraj
in poštne proste
prodaja pošte
prost

Moderno pohištvo za pisarne in
sobe za gospode.

Glogowsky & Co. 3652

o. in kr. dvorni dobavitelj

Gradec, Joanneumsring. Telefon 384.

Prevzema izdelovanje vseplašnega pohištva. Proračune izvršujejo lastni arhitekti.

iz 3 sob, s pritiklinami se
zadari premeščanja

takoj odda. 3653

Kje, pove pisarna P. Matelič,
Škofova ulica št. 10.

z nekoliko vrtom, ležeča ob cestni železnici

se kupi takoj. 3649

Ponudbe pod "majhna" na upravn. „Slo. Nar.“

Majhna hišica 3650

z nekoliko vrtom, ležeča ob cestni železnici

se kupi takoj. 3648

Ponudbe pod "majhna" na upravn. „Slo. Nar.“

Abs. jurist 3651

z nekotiko sodnijske prakse,

želi vstopiti v kako notarsko pisarno.

Vstop takoj ali pozneje. 3643

Ponudbe na upravnštvo »Slov. Nar.«

Hiša 3652

podobna vili, ki se dobro obrestuje

se radi rodbinskih razmer takoj proda.

Kje, pove 3635

pisarna P. Matelič, Škofova ul. 10.

Hiša z gostilno 3653

v bližini Ljubljane 3472

se odda s 1. novembrom v najem ali se proda.

Pri hiši so prostorne, zračne kleti za

v najem. — Kdo, pove upravnštvo

„Slovenske Naroda.«

Iščem 3654

notarskega kandidata

izvežbanega v vseh notarskih opravilih,

samostojno moč. Prednost ima oni, ki

ima tudi vsaj eno leto sodne prakse.

Plača po dogovoru, nastop čim najprej.

Notar Anton Carli v Žužemberku.

Elegantno, ceno 3629

stanovanje 3655

s 3 sobami, kopalno sobo in pritiklinami,

visoko pritliče, se odda s 1. novembrom.

Kje, pove upravnštvo »Slov. Naroda.«

Dobro ideja 3656

in staroznana

restavracija 3658

v sredini mesta Ljubljane

se takoj odda v najem.

Pojasnila daje Ivan Dax, Marije

Terezije cesta št. 16 v Ljubljani.

Večja češka tvornica sprejme

mladega uradnika 3659

eventuelno brez prakse. Splošna in

trgovska naobrazba ter popolno znanje

slovenščine in nemščine pogoju.

Nastop takoj ali pozneje, ponudbe

s prepisi spričeval pod "Mlad uradnik" na upravnštvo »Slov. Naroda.«

do 10. listopada t. l.

3649

jubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Srednji zračni tlak 30.76 mm

Delniška glavnica K 8,000,000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnico v Sploštu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vioge na knjižice in na tekoči račun ter jih

obrestuje od due vioge po čistih

Srednja včerajšnja temperatura 10-11°,

dorn. 8-9°. Padavinu v 24 urah 66-4° mm.

5

Priporočamo našim
:: gospodinjam ::

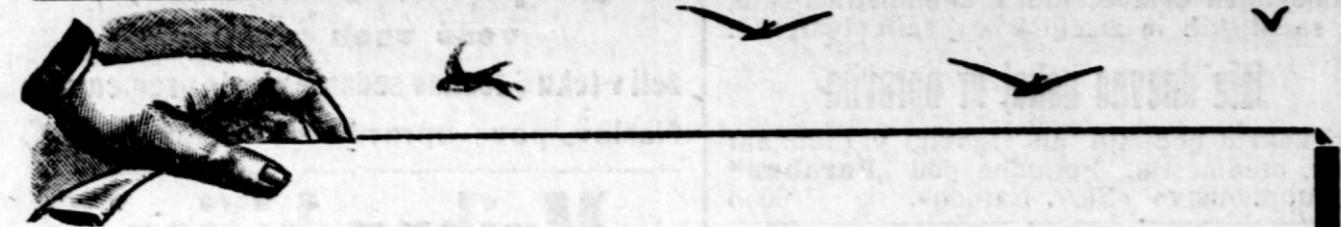

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Najstarejša delavnica za nove, vozove in popravila

J. Ban
so je preselila iz Dunajske c. 31 na Poljansko cesto
v prejšnje tovarne včigalno, sedaj tovarna strojev.
Delavnica sprejema tudi popravila avtomobilov.
Istotam je poseben prostor za shranjevanje avtomobilov (auto-
garage) domaćim in tujim avtomobilistom na razpolago ::

Ema Lužnar roj. Lackner

Miro Lužnar

poročena. 3535

Opatija, 25. oktobra 1911.

Manufakturana trgovina

= J. Ciuhá =

:: Stari trg štev. 7. ::

jesenske in zimske
= novosti. =

3392

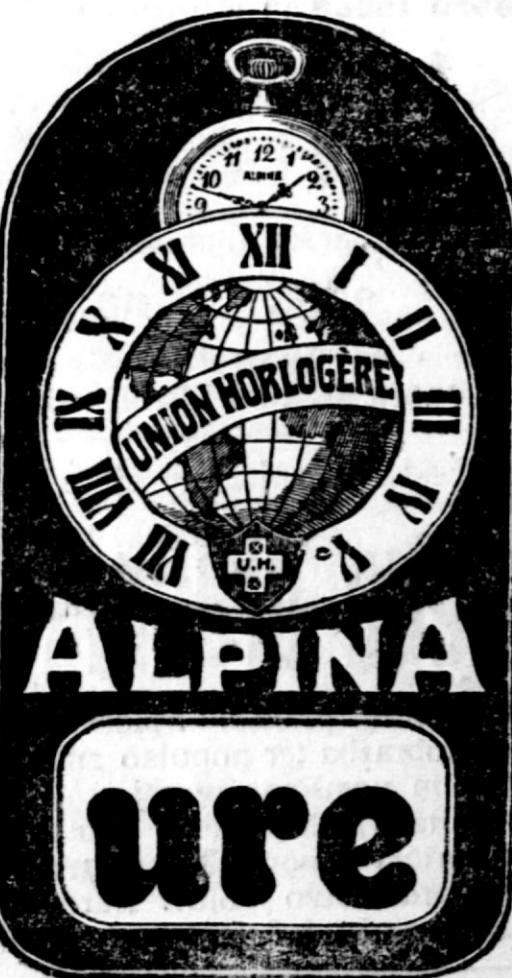
Živrsilna dražba zemljišča
zemljiškognj. št. 338 katastralne občine Stepanja vas obstoječega iz
novozgrajene enonadstropne hiše
s prodajalniškim prostorom, skladišče, dalje po-
stranskim prostorom in drugimi pritiklinami bo
27. oktobra 1911 ob 10 dopoldne

pri c. kr. okrajinem sodišču v Ljubljani soba štev. 16.

Natančnejša pojasnila daje pisarna gda. drž. Josipa Furlana v
Ljubljani Miklošičeva cesta.

3566

Priznano največja, resnično domača,
že 25 let obstoječa eksportna tvrdka.

Fr. Čuden
urar v Ljubljani, Prešernova ul. 1
samo nasproti Frančiškanske cerkve
je delničar

največjih tovarn švicarskih ur »UNION«
v Genovi in Bielu
:: on torej lahko po originalno švicarskih cenah ::
garantirano zanesljive, v vseh legah in tem-
peraturah po njegovem astronomičnem
regulatorju regulirane, svetovno znane ::

Alpina ure

z matematično preciznim kolesjem — v zlatu,
tula, srebru, niklju in jeklu ::
prodaja.

Nedosežno velika izbira. — Večletno jamstvo.
Ceniki zastonj in poštne proste.

J. Zamljen

čevljarski mojster

v Ljubljani, Sodna ulica št. 3
izvršuje vsa čevljarska dela do naj-
neje izvršitve in priporoča svojo zalogu

storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in
televadarske čevlje.

Za naročila z deželi zadostuje kot mera
priposlan čevelj.

245

Suhe gobe

3589 (lepo bele jurje)

:: kupuje in dobro plačuje ::

C. F. Schubert Im. Karl Scholz

Gradec, Murplatz 10-12.

M. Rosner & Co

:: veležgalnica sadnega žganja ::

v Ljubljani

priporoča v lastni žganjarni kuhanju

2544 Slivovko
Tropinovec
Brinjevec
Hrušovec
Vinsko žganje
zanesljivih kakovosti.

Modni salon.

Castitim damam priporoča

klobukice

te najstinejšega okusa

Ida Škop-Vaneč

Joč Frančo.

Šatni klobuki vedno pri-
pravljeni. Tako tudi venci
o trakovi in razne cvetlice
:: doma izgotovljene. ::

Klobukice cilindre in čepice
v najnovejših fasonah in v veliki izbiri
priporoča
IVAN SOKLIC.
Pod Trstno štev. 2. Postaja električne železnice.

Tehnična pisarna in stavbno podjetje

Ingenieur H. UHLÍŘ

3801 Ljubljana, Resljeva cesta št. 26.

Strukovna izvršitev vseh vrst načrtov in proračunov, strokovni znanstveni izvidi, prevzetja zgradb.

Prodaja.

Dne 30. oktobra 1911 ob 10. dopoldne
be pri okrajinem sodišču ljubljanskem, soba št. 16,

prisilna dražba

gospa Favai lastnega emilišča v Spodnji Ščaki, hiša št. 111 z gospo-
darskimi poslopji, vrom in travniki.

3654

Hiša z gospodarskimi poslopji je cenjena na 69.772 K, zemljiške parcele pa
na 4872 K Najmanjši ponudek, pod katerim se ne prodaja, znaša 38.134 K.

Nc I 168/11-1

3623

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajinem sodišču v Ljubljani odd. I. je po prošnji lastnika
g. Franca Pavločiča, kontrolorja prisilne delavnice v Ljubljani, na prodaj po
javni dražbi sledča nepremičnina in sicer

zemljišče vlož. štev. 88 kat. obč. St. Petersko predmestje I. del,
:: obstoječe iz hiše štev. 13. sv. Petra cesta in vrta ::

za katero se je ustanovila izključna cena v znesku 80 000 K.

Dražba se bo vršila dne 30. oktobra 1911 dopoludne ob 9. uri
v pisarni c. kr. notarja g. Matije Hafner, Ljubljana, Dunajska cesta.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejemajo.

Na posetovu zavarovanim upnikom ostanejo njih zastavne pravice brez
ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je po odbitku vknjiž. dolga izročiti v roke prodajalcu.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri c. kr. notarju Matiji Hafner,

kot sodnem komisarju v Ljubljani.

C. kr. okrajno sodišče Ljubljana,

oddelek I, dne 17. oktobra 1911.

3192

Modni salon

Cene nizke.

Postrežba točna.

v Ljubljani

A. Vivod-Mozetič

Velika zaloga damskeh klobukov.

Ogled klobukov brez obveznosti nakupa.

Sprejemajo se popravila.

Pošilja se tudi na izbiro.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Modna in konfekcijska trgovina

M. Trištofič-Bučar

se je preselila v lastno hišo na Stari trg 9.

Priporoča zelo pomnoženo damsko in otročjo zimsko

konfekcijo po znano najnižji ceni, tudi po meri.

Posebno krasne kostume, plašče, pelerine,
razne jopiče, krila, domače halje ter

: bluze in otroške oblekice.

Velika izbiro perila in higijeničnih potrebščin za novorojenčke.

Usako modno blago. — Pošilja na izbiro tudi po pošti.

Telefon štev. 16.

Leta 1837. ustanovljena delnička družba

427

Telefon štev. 16.

KRANJSKA STAVBINSKA DRUŽBA V LJUBLJANI

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbno-tehnika delo; tecarstvo in mizarstvo z strojnim obratom za stavbna in fine
 dela; pekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Vlčju kamnolomu v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Leta 1837. ustanovljena delnička družba